

**Харківський національний медичний університет
Кафедра дитячої хірургії та дитячої анестезіології**

**Освітня програма підготовки фахівців другого (магістерського)
рівня вищої освіти підготовки 22 «Охорона здоров'я»
за спеціальністю 228 «Педіатрія»**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вибіркова дисципліна

Дитяча хірургія з особливостями анестезіологічного забезпечення новонароджених

Силабус навчальної дисципліни
затверджений на засіданні кафедри дитячої
хірургії та дитячої анестезіології
Протокол від
“___” серпня 2020 року № ___

Завідувач кафедри

_____
(підпис)   проф. В.Б. Давиденко
(прізвище та ініціали)

“ ”   2020 року

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем професійної підготовки
педіатричного профілю
Протокол від
“ ”   20   року №

Голова методичної комісії ХНМУ з проблем
професійної підготовки
педіатричного профілю

_____
(підпис)   Гончарь М.О.
(прізвище та ініціали)

“ ”   2020 року

Харків – 2020 р.

Розробники: Данилова Вікторія Василівна, Давиденко Вячеслав Борисович.

Викладачі: Данилова Вікторія Василівна, Давиденко Вячеслав Борисович, Рой Наталія В'ячеславівна.

Інформація про викладача:

Данилова Вікторія Василівна – кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячої хірургії та дитячої анестезіології, спеціалізація «Дитяча анестезіологія».

Контактний тел.: +38067 749 76 65; E-mail: vikim6389@gmail.com

Давиденко Вячеслав Борисович – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри дитячої хірургії та дитячої анестезіології, спеціалізація «Дитяча хірургія».

Контактний тел.: +38050 325 55 73; E-mail: davslav47@gmail.com

Рой Наталія В'ячеславівна – кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячої хірургії та дитячої анестезіології, спеціалізація «Дитяча хірургія».

Контактний тел.: +38063 708 15 52; E-mail: natdavid6@gmail.com

Контактний тел. та E-mail кафедри: тел., kharpedsurg@yahoo.com

Очні консультації: за попередньою домовленістю;

Он-лайн консультації: система Moodle, система ZOOM згідно з розкладом;

Локація: заняття проводяться в умовах КНП ХОР ОДКЛ № 1, дистанційно – у системах ZOOM або MOODLE

Інформація про дисципліну

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів - 2	освітня програма підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти підготовки 22 «Охорона здоров'я»	Вибіркова
Загальна кількість годин - 60	Спеціальність: 228 «Педіатрія»	Рік підготовки:
		6-й
		Семестр
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 40 самостійної роботи студента - 20	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Лекції
		0 год.
		Практичні, семінарські
		40 год.
		Лабораторні
		0 год.
		Самостійна робота
		20 год.

		Індивідуальні завдання:
		Вид контролю: залік

Освітня програма вищої освіти України, другий (магістерський) рівень, кваліфікація освітня, що присвоюється – магістр, галузь знань - 22 Охорона здоров'я, спеціальність 228 «Педіатрія» складена на основі Закону України «Про вищу освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 01.02.2017 р. № 53 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266», відповідно до наказу МОН України від 01.06.2016 р. № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».

Програма курсу визначає передумови доступу до навчання, орієнтацію та основний фокус програми, обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття освітнього ступеню магістра, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, нормативний і варіативний зміст підготовки фахівця, сформульований у термінах результатів навчання та вимоги до контролю якості вищої освіти.

Кафедра приймає кваліфікованих студентів будь-якої раси, національного чи етнічного походження, статі, віку, осіб з особливими потребами, будь-якої релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, ветеранського статусу або сімейного стану на всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються студентам університету.

Посилання на відео-анотацію дисципліни (за наявності) і т.ін.

Сторінка дисципліни в системі Moodle (за наявності) -
<http://31.128.79.157:8083/course/index.php?categoryid=60>

Опис навчальної дисципліни (анотація).

Курс «Дитяча хірургія з особливостями анестезіологічного забезпечення новонароджених» присвячений проблемам уроджених вад розвитку та особливостям забезпечення супроводжувальної терапії при проведенні оперативних втручань у новонароджених та охоплює основні теми з дитячої хірургії та дитячої анестезіології та інтенсивної терапії, окремі питання регіональної анестезії. Особлива увага присвячується перспективним напрямкам анестезіолого-реанімаційного забезпечення хірургії новонароджених.

Значна кількість часу на практичних заняттях відводиться на оволодіння практичними навичками з діагностики та лікування уроджених вад розвитку. Практичні заняття передбачають курацію хворих новонароджених у відділеннях хірургії новонароджених та дітей раннього віку, анестезіології та інтенсивної терапії в КНП ХОР «Обласна дитяча клінічна лікарня № 1» згідно з розкладом занять, а також під час індивідуальної роботи з кейсами за окремими темами.

Зміст програми охоплює весь обсяг теоретичних знань і практичних навиків, необхідних лікарям, що стикаються із уродженими вадами розвитку. Програма циклу побудована за системою блоків, які включають питання діагностики, диференційної діагностики уроджених вад розвитку, анестезіолого-реанімаційного забезпечення в хірургії новонароджених.

Викладання проводиться за принципами доказової медицини з використанням діючих стандартів (гайдлайнів) світових фахових товариств.

Курс охоплює основні практичні і теоретичні аспекти діяльності майбутнього педіатра, сімейного лікаря, неонатолога, дитячого хірурга та дитячого анестезіолога.

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння навчальних дисциплін з медичної біології, нормальної та патологічної анатомії, нормальної та патологічної фізіології, біохімії, мікробіології, пропедевтики дитячих хвороб, фармакології та медичної рецептури, дитячої хірургії, а також мати практичні навички догляду за хворими педіатричного профілю. Та їх ведення у поліклінічних та стаціонарних умовах.

Постреквізити. Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні суміжних дисциплін протягом 6 року навчання, є базою для підготовки до ліцензійного іспиту ЄДКІ, підготовки до навчання у закладах вищої освіти на програмах третього освітньо-наукового рівня вищої освіти.

Мета: забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців в галузі педіатрії, а саме в дитячій хірургії та дитячій анестезіології, здатних розв'язувати комплексні проблеми анестезіолого-реанімаційного забезпечення в дитячій хірургії та лікування новонароджених із хірургічною патологією.

Основними завданнями курсу є набуття студентами компетентностей згідно до загальних і фахових компетентностей освітньо-професійної програми «Медицина» другого рівню вищої освіти за спеціальністю 222 Медицина (дисципліна «Педіатрія»)

- Інтегральні компетенції:

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

- Загальні компетентності:

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно

навченим; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність приймати обґрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватися іноземною мовою; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

- Фахові компетенції у галузі дитячої хірургії та дитячої анестезіології:

Навички опитування; здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів; здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання; здатність до визначення необхідного режиму лікування, характеру харчування при лікуванні захворювань; здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань; здатність до діагностування невідкладних станів; здатність до визначення тактики та володіння навичками надання екстреної медичної допомоги; навички виконання медичних маніпуляцій; здатність до планування та проведення анестезіолого-реанімаційного забезпечення хірургічних хворих; здатність до ведення медичної документації.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти *соціальних навичок*:

- комунікативність (реалізується через: метод роботи групах та мозковий штурм під час аналізу клінічних кейсів, метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі),
- робота в команді (реалізується через: метод роботи групах та мозковий штурм під час аналізу клінічних кейсів),
- конфлікт-менеджмент (реалізується через: ділові ігри),
- тайм-менеджмент (реалізується через: метод самоорганізації під час аудиторної роботи в групах та самостійної роботи),
- лідерські навички (реалізується через: метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі).

Статус дисципліни: вибіркова; формат дисципліни змішаний - дисципліна, що має супровід в системі Moodle, викладання дисципліни, передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами дистанційного навчання, в якому використовуються доступні інформаційні інтерактивні технології (ZOOM, Moodle), очне та дистанційне консультування.

Методи навчання.

Для проведення занять використовуються клінічний (курація новонароджених із хірургічною патологією та підозрою на неї), фантомний, електронно-інформаційний (презентації, відео-матеріали, методичні рекомендації, лекції), науковий (участь у наукових розробках з дисципліни), контрольний (тести, ситуаційні завдання, оцінка практичних навичок, захист клінічного кейсу)

Результати навчання.

Курс охоплює основні аспекти підготовки майбутнього педіатра, сімейного лікаря, неонатолога, дитячого хірурга або дитячого анестезіолога.

Згідно з програмою підготовки за навчальною дисципліною «Дитяча хірургія з особливостями анестезіологічного забезпечення новонароджених» здобувач вищої освіти надбає теоретичні знання, методичну підготовку, практичні уміння і навички з наступних напрямів:

- Нормальна та патологічна фізіологія нервової, ендокринної, дихальної та серцево-судинної системи, печінки, нирок, шлунково-кишкового тракту, водно-електролітного балансу, кислотно-основного стану, можливі типи порушень та

- принципи їх корекції у новонароджених
- Анатомо-фізіологічні особливості новонародженого з позиції анестезіолога
  - Діагностика та диференційна діагностика уроджених вад розвитку
  - Сучасні аспекти анестезіолого-реанімаційного забезпечення новонароджених з хірургічною патологією
  - Оцінка стану ВЕО та КОС і корекція їх порушень у новонароджених
  - Особливості порушення дихання та газообміну при атрезії стравоходу, гастрошизисі, діафрагмальній грижі, лобарній емфіземі легень на різних етапах лікування
  - Сучасна апаратура, прилади та інші застосування для інтенсивного лікування дихальної недостатності у новонароджених
  - Основні принципи інфузійно-трансфузійної терапії у новонароджених
  - Невідкладна допомога розладів серцевого ритму (включаючи терапію електрокардіостимулятором)
  - Основні реанімаційні заходи при асфіксії новонароджених
  - Техніка різних видів знеболювання та анестезії у новонароджених із хірургічною патологією
  - Регіональні методи знеболювання у дітей

Зміст дисципліни

Навчально-тематичний план дисципліни.

КУРС Актуальні питання дитячої анестезіології (60 год.) 2 кредити		
Теми практичних занять (40 год.)		
1	Вади розвитку у дітей, діагностика, лікувальна тактика та надання екстреної медичної допомоги.	5
2	Вади розвитку, що супроводжуються дихальною недостатністю (вроджені кісти легень, гіпоплазія легень, уроджена часткова емфізема, секвестрація легень). Атрезія стравоходу. Діафрагмальна грижа.	5
3	Вади розвитку, які супроводжуються кишковою непрохідністю (вроджений пілоростеноз, уроджена кишкова непрохідність). Вади розвитку товстої кишки (аноректальні вади, хвороба Гіршпрунга).	5
4	Вади розвитку передньої черевної стінки (грижі пупкового канатика, гастрошизис, пупкова та пахвинна грижі). Вади розвитку сечостатевої системи (гідронефроз, міхурово-сечовідний рефлюкс, вади розвитку сечівника та сечового міхура) Крипторхізм.	5
5	Клінічна фармакологія засобів для анестезії, реанімації та інтенсивної терапії та їх практичне застосування. Особливості фармакокінетики та фармакодинаміки у новонароджених.	5
6	Діагностика порушень кислотно-лужного стану та їх корекція. Інфузійно-трансфузійна терапія у новонароджених. Особливості ентерального та парентерального травлення у дітей в тяжкому стані.	5
7	Особливості серцево-легеневої реанімації у новонароджених. Сучасні уяви про респіраторну підтримку у дітей. Апаратура, прилади та інші застосування для інтенсивного лікування дихальної недостатності у новонароджених.	5
8	Особливості анестезіологічного забезпечення у новонароджених	5
Разом		40
Теми самостійних робіт (20 год.)		
1	Особливості післянаркозного періоду та післяопераційні ускладнення у новонароджених. Особливості у передчасно народжених новонароджених	5

2	Особливості регіонарної анестезії у новонароджених. Фармакологічні засоби для регіональної анестезії у новонароджених Техніка каудальної анестезії у новонароджених	5
3	Особливості порушення дихання та газообміну при атрезії стравоходу, гастрошизисі, діафрагмальній грижі, лобарній емфіземі легень на різних етапах лікування.	5
4	Діагностика і лікування виразково-некротизуючого ентероколіту у новонароджених.	5
Разом		20

Тематика практичних занять

1. Вади розвитку у дітей, діагностика, лікувальна тактика та надання екстреної медичної допомоги.

Нормальна та патологічна фізіологія нервової, ендокринної, дихальної та серцево-судинної системи, печінки, нирок, шлунково-кишкового тракту, водно-електролітного балансу, кислотно-основного стану, можливі типи порушень та принципи їх корекції у новонароджених. Особливості функціональної та біохімічної діагностики у новонароджених із хірургічною патологією. Сучасні шкали оцінки і моніторингу параметрів (таблиці стандартних відхилень та перцентильні графіки, комп'ютерні програми). План обстеження новонародженого із хірургічною патологією. Застосування методів функціональної діагностики у новонароджених з хірургічною патологією. Клінічна інтерпретація результатів за діючими класифікаціями та рекомендаціями світових товариств. Складання плану обстеження новонародженого із хірургічною патологією. Диференційна діагностика в рамках мультидисциплінарної команди. Тактика ведення новонародженого із хірургічною патологією. Принципи менеджменту.

2. Вади розвитку, що супроводжуються дихальною недостатністю (вроджені кісти легень, гіпоплазія легень, уроджена часткова емфізема, секвестрація легень). Атрезія стравоходу. Діафрагмальна грижа.

Збір анамнезу захворювання для повноцінної анамнестичної інформації про захворювання на основі клінічних, біохімічних та функціональних показників, оцінка ступіня порушення стану хворого, визначення сукупності і послідовності реанімаційних заходів та надання невідкладної реанімаційної допомоги. План обстеження новонародженого із дихальною недостатністю. Лікувальна тактика. Стратегії менеджменту, що використовуються при невідкладних станах. Поняття про фактори ризику.

3. Вади розвитку, які супроводжуються кишковою непрохідністю (вроджений пілоростеноз, уроджена кишкова непрохідність). Вади розвитку товстої кишки (аноректальні вади, хвороба Гіршпрунга).

Збір анамнезу захворювання для повноцінної анамнестичної інформації про захворювання на основі клінічних, біохімічних та функціональних показників, оцінка ступіня порушення стану хворого, визначення сукупності і послідовності реанімаційних заходів та надання невідкладної реанімаційної допомоги. План обстеження новонародженого із кишковою непрохідністю. Лікувальна тактика. Стратегії менеджменту, що використовуються при невідкладних станах. Поняття про фактори ризику.

4. Вади розвитку передньої черевної стінки (грижі пупкового канатика, гастрошизис, пупкова та пахвинна грижі). Вади розвитку сечостатевої системи (гідронефроз, міхурово-сечовідний рефлюкс, вади розвитку сечівника та сечового міхура) Крипторхізм.

Збір анамнезу захворювання для повноцінної анамнестичної інформації про захворювання

на основі клінічних, біохімічних та функціональних показників, оцінка ступіню порушення стану хворого, визначення сукупності і послідовності реанімаційних заходів та надання невідкладної реанімаційної допомоги. План обстеження новонародженого із вадами розвитку передньої черевної стінки та сечостатевої системи. Лікувальна тактика. Стратегії менеджменту, що використовуються при невідкладних станах. Поняття про фактори ризику.

5. Клінічна фармакологія засобів для анестезії, реанімації та інтенсивної терапії та їх практичне застосування. Особливості фармакокінетики та фармакодинаміки у новонароджених.

Особливості фармакокінетики та фармакодинаміки основних засобів, що використовуються для анестезії та інтенсивної терапії у новонароджених. Клінічна фармакологія засобів для анестезіологічного забезпечення в хірургічній практиці та їх практичне застосування. Характеристика інфузійних середовищ. Математичне визначення доз інфузійних препаратів. Особливості інфузійної терапії у новонароджених.

6. Діагностика порушень кислотно-лужного стану та їх корекція. Інфузійно-трансфузійна терапія у новонароджених. Особливості ентерального та парентерального травлення у дітей в тяжкому стані.

Оцінка стану ВЕО та КЛС у новонародженого і корекція їх порушень. Критерії діагностики та корекції гіповолемії у дітей. План обстеження дитини із порушеннями ВЕО та КЛС. Критерії та клінічні ознаки дегідратації та гіпергідратації. Критерії та клінічні ознаки порушень електролітного обіму. Критерії та клінічні ознаки порушень кислотно-лужного стану. Стратегії менеджменту, що використовуються при порушеннях ВЕО та КЛС. Основні питання трансфузіології, ентерального та парентерального травлення у новонароджених.

7. Особливості серцево-легеневої реанімації у новонароджених. Сучасні уяви про респіраторну підтримку у дітей. Апаратура, прилади та інші застосування для інтенсивного лікування дихальної недостатності у новонароджених.

Особливості респіраторної підтримки у дітей різного віку при різних видах дихальної недостатності. Гостра дихальна недостатність. Патогенез, клініка та лікування. Фізіологія транспорту кисню. Киснева підтримка (практичні аспекти). Ларингоскопія, інтубація трахеї. Методи протезування дихальної функції. Критерії оцінки порушень серцевого ритму у дітей. Непрямий масаж серця, Дефібриляція. Критерії ефективності. Диференційний діагноз порушень серцевого ритму. Медикаментозне лікування порушень серцевого ритму у дітей. Сучасні аспекти контролю та менеджменту серцево-легеневої та церебральної реанімації у дітей.

8. Особливості анестезіологічного забезпечення у новонароджених

Техніка маскового, ендотрахеального наркозу у новонароджених. Техніка внутрішньовенної анестезії у дітей різних вікових груп. Регіонарна анестезія у дітей. Премедикація у дітей та особливості застосування засобів для премедикації у новонароджених. Апаратура, прилади та інші застосування для наркозу у дітей

Рекомендована література

1. Азбука искусственной вентиляции легких: Метод. указ. для врачей – интернов детских анестезиологов /Сост. Н.М. Межирова, В.В. Вьюн, В.В. Данилова, Г.Д. Кравцова, Н.В. Булгакова.- Харьков, 2014.- 56 с.
2. Азбука кислотно-щелочного состояния: метод.указ.для врачей–интернов детских анестезиологов/сост. Межирова Н.М, Кравцова Г.Д, Данилова В.В., Коваль А.В., Овчаренко С.С.-Харьков,2015.- 29 с.
3. Вади розвитку у дітей : навчально-методичний посібник / В. А. Дігтяр, В. І. Сушко, Л. М. Харитонюк [та ін.] – Дніпропетровськ, 2011. – 334 с.
4. Габа Д. и др. Критические ситуации в анестезиологии. – М., Медицина, 2018. – 419с.
5. Гордеев В.И., Александрович Ю.С. Педиатрическая анестезиология-реаниматология. Частные разделы.- С.-Пб.- 2019.- 409 с.
6. Данилова В.В., Овчаренко С.С., Пащенко Ю.В., В'юн В.В. Особливості анестезіологічного забезпечення у новонароджених : Методичні рекомендації для лікарів-інтернів дитячих анестезіологів.- Харків: ХНМУ, 2018.- 48 с.
7. Детская анестезиология и реаниматология (под ред. В.А.Михельсона) М.Медицина, 2012. – 478с.
8. Дюк Джеймс. Секреты анестезиологии /Под ред. Зильбера А.П., Мальцева В.В. – М.: МЕДпресс-информ, 2018. – 550 с.
9. Критерии оценки тяжести состояния пациентов в детской анестезиологии: учеб. пособие / Н.М. Межирова, В.В. Данилова, С.Н. Белогуров, М.В. Сеницкая. – Харьков: ХНМУ, 2011. – 40 с.
10. Природжені вади розвитку травного тракту : навчальний посібник / за заг. ред. проф. В. З. Москаленка. – Севастополь : Вебер, 2003. – 102 с.
11. Робинсон Н., Холл Дж. Анестезиология sine qua non: как анестезиологу выжить самому и сохранить жизнь больному./ Пер. с англ. Под ред. А.М.Цейтлина.- М.:БИНОМ, 2008.- 224 с.
12. Сушко В. И. Пороки развития и хирургические заболевания новорожденных : методическое пособие для студентов-иностранцев / В. И. Сушко. – Днепропетровск, 2000. – 30 с.
13. Congenital anomaly band, a rare cause of intestinal obstruction in children. Case report / A. Galván-Montaña, M. Trejo-Ávila, S. García-Moreno, A. Pérez González // Cir. Cir. – 2016. – PII: S0009-7411(15)00261-3. – DOI: 10.1016/j.circir.2015.10.011.

Політика та цінності дисципліни.

Щоб успішно пройти відповідний курс необхідно регулярно відвідувати практичні заняття; мати теоретичну підготовку до практичних занять згідно тематики; не спізнюватися і не пропускати заняття; виконувати всі необхідні завдання і працювати кожного заняття; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися до кураторів курсу з різних питань за тематикою занять і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Студенти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуально. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом. Не допускаються запізнення студентів на практичні заняття.

Проведення курації пацієнтів можливо за умов наявності у студентів відповідної форми одягу, санітарної книжки з відміткою про вакцинацію проти дифтерії, результатів обстеження на напруження імунітету за кором (або відмітка про вакцинацію).

Студенти з особливими потребами можуть зустрічатися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контактуйте з викладачем.

Заохочується участь студентів у проведенні наукових досліджень та конференціях за даною тематикою.

Усі студенти ХНМУ захищені Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у Харківському національному медичному університеті, розроблено з метою визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями. Дане Положення розроблено на підставі таких нормативно-правових актів України: Конституція України; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод; Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Загальна рекомендація № 25 до параграфу 1 статті 4 Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Зауваження загального порядку № 16 (2005) «Рівне для чоловіків та жінок право користування економічними, соціальними і культурними правами» (стаття 3 Міжнародного пакту економічних, соціальних і культурних прав; Комітет з економічних, соціальних та культурних прав ООН); Рекомендації щодо виховання в дусі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в дусі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО); Концепція Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року. Харківський національний медичний університет забезпечує навчання та роботу, що є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, залякувань чи експлуатації. Університет визнає важливість конфіденційності. Всі особи, відповідальні за здійснення цієї політики (співробітники/-ці деканатів, факультетів, інститутів та Центру гендерної освіти, члени студентського самоврядування та етичного комітету, проректор з науково-педагогічної роботи), дотримуються конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації або сексуальних домаганнях (за виключенням ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин Університетом необхідне для захисту безпеки інших).

ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються студентам/-кам або співробітникам/-цям університету, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Антидискримінаційна політика та політика протидії сексуальним домаганням ХНМУ підтверджується Кодексом корпоративної етики та Статутом ХНМУ.

Поведінка в аудиторії

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять

- дозволяється:
  - залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
  - пити безалкогольні напої;
  - фотографувати слайди презентацій;
  - брати активну участь у ході заняття).
- заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Плагіат та академічна доброчесність

Кафедра дитячої хірургії та дитячої анестезіології підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен здобувач вищої освіти має знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Порядок інформування про зміни у силабусі: необхідні зміни у силабусі затверджуються на методичній комісії ХНМУ з проблем професійної підготовки педіатричного профілю та оприлюднюються на сайті ХНМУ, сайті кафедри дитячої хірургії та дитячої анестезіології ХНМУ.

Політика оцінювання

Організація поточного контролю. Викладачі слідкують за тим, щоб кожен студент отримав необхідну компетенцію в областях, що входять до тем практичних занять. Засвоєння теми (поточний контроль) контролюється на практичному занятті відповідно до конкретних цілей. Застосовуються такі засоби оцінки рівня підготовки студентів: тести, розв'язання ситуаційних задач, трактування та оцінка результатів лабораторних досліджень, методика призначення терапії, контроль засвоєння практичних навичок. Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД) на кожному практичному занятті здійснюється за традиційною 4-бальною шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Оцінка з дисципліни. Підсумкове заняття (ПЗ) проводиться згідно з програмою навчальної дисципліни протягом семестру за розкладом, під час занять. Оцінка з дисципліни виставляється студенту на останньому (підсумковому) занятті. Підсумковий бал за ПНД та підсумкове заняття (ПЗ) визначається як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми (с точністю до сотих), які перераховуються у бали відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності студентів...» з використанням таблиці 2 або середню оцінку (с точністю до сотих) за ПНД та її перерахунок у бали за ЕСТС викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу АСУ. Мінімальна кількість балів, яку має набрати студент за поточну діяльність під час вивчення дисципліни, становить 120 балів, максимальна кількість балів - 200 балів.

Оцінювання самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Оцінювання індивідуальних завдань студента здійснюється за виконання завдань викладача:

- доповідь реферата на практичному занятті 0 – 2 бали;
- доповідь з презентацією на практичному занятті 0 – 3 бали,
- доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей 0 – 5 балів;
- участь у Всеукраїнській олімпіаді – 5 – 10 балів

Бали за індивідуальні завдання студента (загалом не більше 10 балів) можуть додаватись, як заохочувальні додаткові бали до підсумкового балу за поточну навчальну діяльність, вираховану з використанням таблиці 2 і входять в склад оцінки з дисципліни.

Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми дисципліни (поточна навчальна діяльність - **ПНД**) та підсумкового заняття (**ПЗ**) студенту виставляється оцінка за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати при вивченні дисципліни, становить - 200, мінімальна – 120 балів.

Після закінчення викладання дисципліни «Актуальні питання дитячої анестезіології» студент отримує залік.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

1. Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД). Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності студентів...» (таблиця 2).

2. Оцінка з дисципліни. Підсумковий бал за ПНД та підсумкове заняття (ПЗ) визначається як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми, які перераховуються у бали з використанням таблиці 2.

Оцінювання індивідуальних завдань студента здійснюється за виконання завдань викладача: доповідь реферата на практичному занятті 0 – 2 бали; доповідь з презентацією на практичному занятті 0 – 3 бали, доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей 0 – 5 балів; участь у Всеукраїнській олімпіаді – за кожний вид діяльності 5 – 10 балів (загалом не більше 10 балів), які можуть додаватись, як заохочувальні додаткові бали до підсумкового балу за поточну навчальну діяльність, вирахованому з використанням таблиці 2 і входять в склад оцінки з дисципліни.

Таблиця 2

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
(для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200- бальна шкала	4-бальна шкала	200- бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4.27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Завідувач кафедри
дитячої хірургії та дитячої анестезіології,
професор, д. мед. н.

Давиденко В.Б.